

Ագրոընդլայնման փաթեթ

Հնդկաձավարի արտադրության ագրոտեխնոլոգիա

Ռեզյումե

Ներկայացված ագրոընդլայնման փաթեթը՝ հնդկաձավարի արտադրության ագրոտեխնոլոգիան, ներառում է հնդկաձավարի արտադրության վերաբերյալ տեղեկատվություն և անհրաժեշտ առաջարկություններ: Այն սահմանված է Սամցխե-Ջավախքի տարածաշրջանում աշխատող հանրային ագրոընդլայնման ծառայությունների արտադրության մասնագետների և ֆերմերների համար:

Փաստաթուղթը բաղկացած է երեք մասից: Դրա առաջին մասը պարունակում է թիրախային կուլտուրայի (ճհնդկաավարի) բնութագիր - նկարագրությունը, արտադրության կանոններ և առաջարկություններ: Երկրորդ մասում ներկայացված են ագրոընդլայնման փաթեթի պահպանման, թարմացման և տարածման առաջարկվող մեխանիզմները, իսկ երրորդ մասում ներկայացված է փաստաթղթի մշակման գործընթացում օգտագործվող նյութերի ցանկը: Բացի այդ սույն փաստաթղթում Հավելված №1-ի տեսքով ներկայացված է Մերսի Քորփսի «Անվտանգ առցանց. անվտանգության խթանում և կանանց հզորացում թվային տնտեսությունում» ծրագրի կողմից մշակված, թվային անվտանգության վերաբերյալ առաջարկություններ (առցանց բռնության մեկնաբանում և սմարթֆոնների պաշտպանության տեսական ուղեցույց):

Մշակաբույսի (կուլտուրայի) ընդհանուր նկարագիրը

Լատինական անվանումը	Fagopyrum esculentum
Բուսաբանական ընտանիք	մատիտեղազգիներ
Կյանքի տևողությունը	միամյա
Զարգացման օպտիմալ ջերմաստիճանը	15°C
Հողի օպտիմալ խոնավությունը	70-75%
Հողի մակերեսի օպտիմալ ռեակցիա. pH	6,0-7,0
Կրիտիկական նվազագույն ջերմաստիճանը	-2°C
Կրիտիկական առավելագույն ջերմաստիճանը	25°C
Ցանկալի նախորդող մշակաբույսեր	Հատիկաընդեղենային մշակաբույսեր
Ոչ ցանկալի նախորդող մշակաբույսեր	Հնդկաձավար, թրթնջուկ, խավարծիլ

Հնդկաձավարի բուսաբանական և ագրոբիոլոգիական բնութագիրը

Բուսաբանական նկարագրություն: Հնդկաձավարը պատկանում է մատիտեղազգիների ընտանիքին (Polygonaceae): Նրա ցեղը (*Fagopyrum* L.) ներառում է մի քանի տեսակ: Դրանցից լայնորեն տարածված է մշակովի հնդկաձավարը՝ *Fagopyrum esculentum* Moench: Այն բաժանվում է ևս երկու ենթատեսակի՝ սովորական հնդկաձավար՝ SSp. Vulgare Stol և բազմատերև հնդկաձավար (SSp. multiflorum Stol): Գոյություն ունեն նաև հնդկաձավարի վայրի ձևեր, որոնք մոլախոտեր են դառնում ցանքերում: Հնդկաձավարը միամյա խոտաբույս է: Նրա ցողունը ճյուղավորված է և հասնում է 50-ից մինչև 120 սմ բարձրության, առանձին դեպքերում որոշ ուշահաս սորտեր աճում են մինչև 2 մետր: Հասունանալիս ցողունը կարմրավուն երանգ է ստանում:

Արմատային համակարգը հիմնական առանցքային է: Այն զարգանում է սաղմնային արմատներից և ցողունի երկրորդական արմատներից, հողում հասնում է մինչև 1 մետրի: Սակայն արմատների հիմնական զանգվածը հողում տարածվում է 25-30 սմ խորության վրա: Տերևը լայն է, կոթունավոր, սրտաձև-եռանկյունաձև: Ծաղկաբույլը երկսեռ է, հավաքված է ողկույզաձև և տեղակայված է տերևի անուրթներում: Լավ զարգացած բույսի վրա կա 500-ից մինչև 1500 ծաղիկ: Պտուղը եռանիստ հատիկ (ձավար) է, հաճախե՛նու պտղի նման, որտեղից էլ առաջացել է նրա անվանումը՝ հնդկաձավար: Պտուղը մոխրագույն է, դարչնագույն կամ սև, 1000 հատիկի զանգվածը կազմում է 20-30 գրամ: Կախված սորտից և մշակության պայմաններից՝ կեղևի քաշը կազմում է ամբողջ հատիկի քաշի 18-30%-ը:

Հնդկաձավարի հատիկը բաղկացած է երեք մասից՝ սերմնատերևներից, որոնք ծլելիս դուրս են գալիս հողի վրա, արմատի սաղմից և էնդոսպերմից:

Կախվածությունը ագրոկլիմայական գործոններից: Հնդկաձավարը հողի նկատմամբ մեծ պահանջկոտությամբ աչքի չի ընկնում: Այն լավ է հարմարվում գրեթե բոլոր տեսակի հողերին, այդ թվում՝ տորֆային և ավազոտ հողերին: Նաև լավ է զարգանում հողի pH-ի տարբեր ցուցանիշների դեպքում (pH 5-ից մինչև 7.5): Լավ բերք է տալիս նոր յուրացված հողերում, խոպաններում: Նրա համար անպիտան են միայն ցածրադիր, ճահճային վայրերը, որտեղ ջուր է կուտակվում վատ դրենաժի պատճառով:

Հնդկաձավարի սերմը սկսում է ծլել 7-8°C պայմաններում, սակայն նրա նորմալ ծլման համար օպտիմալ է 15°C ջերմաստիճանը: Բույսը նույնիսկ փոքր ցրտահարությանը չի դիմանում: Նրա ցանքսերը զգալիորեն վնասվում են -1.5°C սառնամանիքի դեպքում, իսկ մինչև -2°C ջերմաստիճանի իջեցումը լիովին ոչնչացնում է այն: 12-13°C ջերմության պայմաններում հնդկաձավարը թույլ է աճում, սակայն այն նաև չի դիմանում շոգին՝ ջերմաստիճանի մինչև 25°C բարձրացման դեպքում նրա աճն ու զարգացումը դանդաղում են: Հնդկաձավարի աճի և զարգացման համար օպտիմալ ջերմաստիճանը 20°C-ի սահմաններում է: Ծաղկման շրջանում բույսի զարգացման վրա վատ են ազդում ինչպես չոր, այնպես էլ խիստ անձրևոտ ու խոնավ եղանակները: Հնդկաձավարը խոնավասեր բույս է, հատկապես ոռոգման կարիք ունի ծաղկման շրջանում: Չորային եղանակին հնդկաձավարի բերքատվությունը կտրուկ իջնում է:

Հնդկաձավար՝ աճեցման և խնամքի ագրոտեխնոլոգիա

Հողի ընտրություն-մշակում: Հնդկաձավարի համար լավ նախորդողներ են հացահատիկային, լոբազգի և շարահերկ մշակաբույսերը: Հնդկաձավարի համար հողի մշակումը սկսվում է աշնանը՝ այդ ժամանակ հողը հերկվում է ցրտահերկով: Գարնանը խոնավությունը պահպանելու նպատակով կատարվում է ցելերի մակերեսային փխրեցում: Հնդկաձավարը ուշ է ցանվում, ուստի նախքան ցանքսը, գարնանը անհրաժեշտ է ցելերի 2-3 անգամ մշակում: Վերջին մշակումը կատարվում է դաշտի փխրեցման հետ միասին անմիջապես ցանքսից 1-2 օր առաջ:

Հողի պարարտացում: Հնդկաձավարը լավ է արձագանքում պարարտանյութերին: Ամեն 200 կգ հատիկ ստանալու համար բույսը հողից դուրս է բերում 60 կգ ազոտ, 61 կգ ֆոսֆոր, 150 կգ կալիում և մինչև 62 կգ կիր: Բույսը ծաղկելուց առաջ յուրացնում է այս նյութերի 60-75%-ը: Գոմաղբի օգտագործումն արդարացված է միայն ավազոտ հողերում: Այլ հողերում այն առաջացնում է բույսի կանաչ մասերի ուժեղ աճ: Հետևաբար, գոմաղբի ներմուծումը խորհուրդ է տրվում ոչ անմիջապես հնդկաձավարի մշակության համար, այլ նրա նախորդող մշակաբույսի արտադրության ժամանակ:

Ցանքս: Համապատասխան որակի սերմնանյութի ընտրությունը մեծ նշանակություն ունի, քանի որ հնդկաձավարի սերմերը անհավասար չափի են: Մեծ և ծանր սերմն ավելի հավասար և ուժեղ ծիլեր է տալիս: Ցանքսի համար օպտիմալ ֆրակցիայի սերմի ընտրության կարգը հետևյալն է. Մերմը տեղադրում են ամոնիումի բորակի 10-15%-անոց լուծույթի մեջ: Այդ ժամանակ ցանքսի համար պիտանի սերմերը նստում են հատակին, իսկ թեթև և անորակ սերմերը մնում են մակերեսին: Այդ կերպ ընտրված սերմը լվանում են մաքուր ջրով, չորացնում և ցանում: Ցանքսը սկսում են այն ժամանակ, երբ հողի ջերմաստիճանը ցանքսի խորության վրա հասնում է 12-15°C-ի: Ցանքսի խորությունը 5-8 սմ-ի սահմաններում է:

Սնման տարածք: Հնդկաձավարը ցանվում է շարքերով: Ցանքսը կատարվում է սերմնացան մեքենաներով՝ շարքերի միջև 45 կամ 15 սմ հեռավորությամբ:

Ցանքսի նորմա: Հնդկաձավարի ցանքսի նորմը կախված է ընտրված սնման տարածքից և տատանվում է

40-ից մինչև 100 կգ մեկ հա-ի վրա:

Ցանքսից հետո խնամք: Ցանքսից հետո լավ արդյունք է տալիս ցանքսի խտացումը: Իսկ վեգետացիայի շրջանում, լայնաշարք ցանքսի դեպքում, կատարվում է կուլտիվացիա, իսկ

անձրևային եղանակների դեպքում դիմում են նաև հողի թեթևակի ծածկմանը, ինչը հանգեցնում է լրացուցիչ արմատների և պտղատու ցողունների առաջացմանը:

Բերքահավաք-պահպանում: Հնդկաձավարի բերքը անհավասար է հասունանում: Այդ իսկ պատճառով լավ արդյունք է տալիս բերքահավաքը երկու փուլով: Նման դեպքում բերքահավաքը կատարվում է հետևյալ կերպ. երբ բույսերի վրա պտուղների 2/3-ը մզանում է, այն հնձվում է մեքենաներով և դրվում կույտերով: 3-4 օր հետո, հենց որ կույտերը չորանան, դրանք հավաքվում են հավաքող կոմբայններով և կատարվում է դրանց կալսումը: Այնուհետև հատիկը մաքրվում և չորացվում է: Պահպանման համար նախատեսված հնդկաձավարի հատիկում խոնավությունը պետք է լինի 13-14%-ի սահմաններում:

Հիմնական վնասակար օրգանիզմներ

Սկլերոտիինոզ (ցողունի փտում)

Հարուցիչը՝ *Sclerotinia sclerotiorum*

Ախտանշաններ՝ հիվանդությունը սկսվում է ցողունի վրա փոքր շագանակագույն բծերի առաջացմամբ: Այնուհետև ցողունը գունատվում է և ջրազրկվում: Սերմերն հեշտությամբ թափվում են, բույսերը թուլանում են և **պառկում հողին:**

Վերահսկում՝

- Մշակաբույսերի ռոտացիա;
- Հողամասերը մաքուր պահել;
- Հիվանդության հարուցիչ սնկի դեմ արդյունավետ ֆունգիցիդների կիրառում:

Մոխրագույն բորբոս (ալրացող)

Հարուցիչը՝ Erysiphe polygoni.

Ախտանշաններ՝ Մերմի ձևավորման փուլում բույսի տերևների վրա հայտնվում են բաց գույնի բծեր, ինչի արդյունքում բույսը թուլանում է, և նվազում են բերքի քանակական ու որակական ցուցանիշները: Հիվանդության ուժեղ տարածման դեպքում հնարավոր է բույսի ոչնչացում:

Վերահսկում՝

- Մշակաբույսերի ռոտացիա;
- Հողամասերը մաքուր պահել:

Հիմնական վնասատու միջատներ

Լվիճներ Լվիճները փոքր չափերի վնասատու միջատներ են, ունեն կանաչ, սև, կարմիր կամ դեղնավուն երանգ: Նրանց գործունեության հետևանքով բույսի տերևները դեղնում և դեֆորմացվում են: Նաև տերևների վրա առաջանում են նեկրոտիկ բծեր, և դանդաղում է շիվերի զարգացումը: Բացի այդ, լվիճները արտազատում են արտաթորանք, ինչի հետևանքով բույսի վրա զարգանում են բորբոս առաջացնող սնկեր:

Վերահսկում՝ Վնասատուի թույլ տարածման դեպքում անհրաժեշտ է տարածքից հեռացնել նրա կողմից վնասված բուսական մնացորդները, իսկ ուժեղ տարածման դեպքում անհրաժեշտ է իրականացնել համապատասխան ինսեկտիցիդներով բուժում:

Գիշերաթիթեռ (ցեց)

Գիշերաթիթեռները բույսերի ցողունները կրծում են հողի մակարդակին մոտ հատվածում, ինչի հետևանքով բույսերը մասսայաբար պառկում են:

Վերահսկում՝

Անհրաժեշտ է տարածքները պահել մաքուր վիճակում՝ ամբողջությամբ հեռացնելով բուսական մնացորդները: Վնասատուի զանգվածային տարածման դեպքում անհրաժեշտ է կատարել սրսկումներ համապատասխան միջատասպան նյութերով:

Մաս II

Ընդլայնման փաթեթները պահպանելու և թարմացնելու համար առաջարկվող ձևաչափեր

Ներկայացված փաստաթուղթը պարունակում է հնդկաձևվարի արտադրության տեխնոլոգիայի ագրոընդլայնման փաթեթ: Չնայած փաստաթուղթը ներառում է բազմաթիվ ակտուալ տեղեկատվություն և նյութեր, որոնք վերաբերում են գյուղատնտեսական համայնքներին, ժամանակի ընթացքում անհրաժեշտ կլինի ավելացնել ֆերմերների համար կարևոր նոր նյութեր և տեխնոլոգիաներ:

Ելնելով դրանից՝ անհրաժեշտություն է առաջանում ունենալ ընդլայնման փաթեթների պահպանման և թարմացման օպտիմալ ձևաչափ:

Ընդլայնման փաթեթների պահպանման և հետագա օգտագործման-թարմացման համար օպտիմալ է դրանք ունենալ էլեկտրոնային ձևաչափով: Այս դեպքում յուրաքանչյուր փաթեթի հետագա թարմացման տեսանկյունից կարևոր է ունենալ ամենակենսորոնացված էլեկտրոնային բազա, որտեղ կհամատեղվեն գյուղատնտեսական բոլոր ոլորտներում կազմված փաթեթները՝ ըստ տարածքային միավորների: Այս կերպ միասնական բազայում ներկայացված բոլոր փաթեթները հասանելի կլինեն ցանկացած վայրում աշխատող ընդլայնման մասնագետին:

Ընդլայնման փաթեթների պահպանման և թարմացման բազայի մեկ էլեկտրոնային ձևաչափով առկայությունը մասնագետներին թույլ կտա.

- Տրամադրել խորհրդատվական ծառայություններ՝ օգտագործելով բազայում առկա նյութերը:
- Անհրաժեշտության դեպքում հեշտությամբ լրացնել սեփական տարածքային միավորի համար ստեղծված ընդլայնման փաթեթը մեկ այլ տարածքային միավորի համար ստեղծված փաթեթի նյութով (դա նշանակում է նույն ոլորտներում տարբեր տարածքային միավորների համար ստեղծված փաթեթներ):
- Համակարգված աշխատել բազաների հետագա զարգացման վրա և պարբերաբար թարմացնել դրանք.
- Անմիջապես տեղում ծագող տեղեկատվական կարիքներին համապատասխան՝ փաթեթներում առկա նյութերը տարածել տեղական տեղեկատվական միջոցների (մամուլ, լրատվամիջոց, համացանց) միջոցով:

Բացի այդ, էլեկտրոնային ձևաչափով գոյություն ունեցող տեղեկատվական բազան՝ ընդլայնման փաթեթը, համապատասխան տեխնիկական միջոցների առկայության դեպքում, հնարավոր է ստեղծի ընդլայնման փաթեթների դաշտային պայմաններում օգտագործման մեխանիզմներ, ինչը էապես կհեշտացնի ընդլայնման մասնագետի աշխատանքային գործընթացը և կբարձրացնի դրա արդյունավետությունը:

Այս առումով պետք է նշել, որ Վրաստանն ագրոընդլայնման ուղղությամբ արդեն ունի համապատասխան ծրագրային ապահովման ներուժ և փորձ:

Մաս III

Օգտագործված նյութեր.

- «Ագրոընդլայնման փաթեթների պատրաստման մեթոդական ուղեցույց». Հեղինակ Կազմակերպություն Գյուղատնտեսության զարգացման ասոցիացիա.

Հեղինակ կազմակերպություն՝ Գյուղատնտեսության զարգացման ասոցիացիա

Հավելված #1

Առցանց (առցանց) բռնության սահմանում և սմարթֆոնի պաշտպանության տեսական ուղեցույց

Առցանց բռնությունը և դրա ձևերը

Առցանց բռնություն նշանակում է տարբեր տեսակի վնասակար կամ ագրեսիվ վարք, որը իրականացվում է համացանցի և թվային հարթակների միջոցով: Այս տեսակի բռնությունը սովորաբար հանգեցնում է զգացմունքային, հոգեբանական, իսկ որոշ դեպքերում՝ նաև ֆիզիկական վնասի:

Առցանց բռնության հիմնական ձևերը՝

Կիբեբուլլինգ – բուլլինգ, որը տեղի է ունենում համացանցում՝ ուրիշին ծաղրելը, ճնշելը, սպառնալը կամ վիրավորելը առցանց տարածքում: Ներգրավում է նաև անցանկալի հաղորդագրություններ, սպառնալիքներ կամ այլ տեսակի ճնշում:

Դոքսինգ – անձնական տեղեկատվության (օրինակ՝ հասցե, հեռախոսահամար, լուսանկարներ և այլն) հրապարակում առանց տվյալ անձի համաձայնության:

Վրեժի պոռնոգրաֆիա – ինտիմ բնույթի նյութի տարածում առանց զուգընկերոջ համաձայնության՝ վրեժխնդրության կամ նրա հեղինակությանը վնաս հասցնելու նպատակով:

Կիբեքհետապնդում (կիբեքսթալքինգ) – մարդու շարունակական հետևում և ճնշում առցանց՝ հաղորդագրությունների, վերահսկման կամ սպառնալիքների միջոցով:

Ատելության խոսք – ատելություն պարունակող տեքստեր կամ ելույթներ, որոնք ուղղված են մարդկանց դեմ՝ ըստ ռասայի, սեռի, սեռական կողմնորոշման, կրոնի կամ այլ հատկանիշների:

Կիբեքհարձակումները և դրանց ազդեցությունը

Կիբեքհարձակումները վնասակար գործողություններ են, որոնք օգտագործում են համակարգչային համակարգերի, ցանցերի կամ թվային սարքերի խոցելի կողմերը՝ հետևյալ նպատակներով՝

- Անօրինական մուտք
- Տվյալների գողություն
- Ծառայությունների խափանում

Կիբեքհարձակումների ազդեցությունները

Ֆինանսական վնաս – միջոցների գողություն, ինչպես նաև հարձակումից հետո համակարգերի վերականգնման և զոհերին փոխհատուցման ծախսեր:

Հեղինակության վնաս – օգտատերերի վստահության կորուստ և բիզնես հնարավորությունների սահմանափակում՝ խախտումներից հետո:

Գործառնական խափանում – ծառայությունների դադարեցում կամ թերաշխատանք, ինչը բացասաբար է անդրադառնում արտադրողականության և եկամտի վրա:

Իրավական հետևանքներ – Տվյալների պաշտպանության համար ոչ պատշաճ տույժեր և պատժամիջոցներ:

Սմարթֆոնի ID

Apple ID

iPhone-ի կամ iPad-ի առաջին ձեռքբերման դեպքում անհրաժեշտ է ստեղծել Apple ID: Այն պարտադիր է բոլոր այն գործողությունների համար, որոնք կատարում եք Apple-ի միջավայրում, այդ թվում՝ **գնումներ iTunes-ում և App Store-ում, մուտք iCloud-ի ծառայություններ, iMessage-ի և FaceTime-ի օգտագործում, կապ հաստատում Apple-ի աջակցման ծառայության հետ:**

Ձեր **Apple ID**-ն, որպես կանոն, **էլեկտրոնային փոստի հասցե** է: Դա կարող է լինել ձեր անձնական էլ. հասցեն կամ այն, որը վերջանում է **@icloud.com**-ով: Նույն հասցեն օգտագործվում է նաև **iCloud հաշվին մուտք գործելու** համար:

Դուք կարող եք ձեր հաշվի մեջ ավելացնել **այլընտրանքային Apple ID կամ էլ. փոստի հասցե:**

Եթե ցանկանում եք տեսնել, թե որ հասցեն է կապակցված ձեր հաշվի հետ, պարզապես **մուտք գործեք ձեր Apple ID-ով և գաղտնաբառով:**

Գրանցվելուց հետո կարող եք ջնջել հին էլփոստի հասցեները, որոնք այլևս չեք օգտագործում և համոզվել, որ այլ էլփոստի հասցեներ չեն ավելացվել: Կարող եք նաև՝ թարմացնել ձեր գաղտնաբառը, անվտանգության հարցերը և կոնտակտային տվյալները: Սահմանեք գաղտնաբառ, որն ուրիշներն դժվար է կռահել և անմիջապես փոխեք այն, եթե կարծում եք, որ այն հայտնի է այլ անձանց:

Google-ի հաշիվն ու ծառայությունները

Քանի որ Android օպերացիոն համակարգը կառուցված է Google-ի հիման վրա, ձեր սմարթֆոնը սերտորեն կապված է Google-ի հարթակին: Ձեր Google հաշիվը անհրաժեշտ է հավելվածներ ներբեռնելու և այլ Google ծառայություններ (օր. Gmail, Կալենդար, Կոնտակտներ, Chrome, YouTube և այլն) մուտք գործելու համար: Այս ինտեգրումը հարմար է օգտագործման համար, բայց միաժամանակ մեծացնում է հիմնական գաղտնիության ռիսկերը, եթե ինչ-որ մեկը հասնի ձեր հաշվին:

Ինչ պետք է իմանալ սմարթֆոնի պարամետրերի մասին՝

iPhone-ի պարամետրերը

iPhone-ը ունի բազմաթիվ պարամետրեր, որոնք թույլ են տալիս վերահսկել ձեր սարքի վրա պահվող տեղեկատվության հասանելիությունը: Ժամանակի գործոնից անկախ՝ յուրաքանչյուր պարամետրի վերանայումն ապահովում է ձեր բջջային գաղտնիությունն ու անվտանգությունը: Սա օգնում է ձեզ հասկանալ, թե ինչ գործառույթ ունի յուրաքանչյուր պարամետր, որքան եք վերահսկում ձեր սարքը, ձեզ հայտնի է պահպանված տեղեկատվության ծավալը և տարածելու հավանականությունը: Խորհուրդ է տրվում պարբերաբար ստուգել յուրաքանչյուր պարամետր:

Android սարքերի պարամետրեր

Android-ի յուրաքանչյուր սմարթֆոն ունի յուրօրինակ պարամետրեր, սակայն գոյություն ունեն գաղտնիության և անվտանգության ստանդարտ պարամետրեր, որոնք պետք է կազմաձևեք՝ ձեր տեղեկատվությունն ավելի լավ վերահսկելու համար: Յուրաքանչյուր պարամետրի մանրակրկիտ վերանայումը ժամանակատար է, բայց դա օգնում է ձեզ իմանալ պարամետրերի գործառնությունների մասին, և միաժամանակ կհասկանաք, թե որքան եք վերահսկում ձեր սարքը, ինչ տեսակի տեղեկատվություն է պահպանված և/կամ պոտենցիալ հասանելի:

Ընտանեկան համագործակցության գործառնություն

Ընտանեկան համագործակցության (Family Sharing) գործառնությունը թույլ է տալիս մինչև 6 այլ հաշիվների՝ համագործակցել iTunes, iBooks և App Store-ի գնումները, նկարներ և տեսանյութեր: Ընտանեկան օրացույց: Family Sharing խմբի անդամակցելու համար բավական է, որ անձը ստանա հրավեր և համաձայնի դրան: Ընտանիքի կազմակերպիչը պատասխանատու է ընտանիքի մյուս անդամների վճարումների համար, նա կարող է նաև չեղարկել գնումները: Գնված կոնտենտը Family Sharing խմբում կարող է համագործակցվել ցանկացածի կողմից: Family Sharing-ին միանալիս ձեզ հարցնում են՝ ցանկանո՞ւմ եք արդյոք համագործակցել ձեր գտնվելու վայրը: Դուք միշտ կարող եք անջատել այս գործառնությունը՝ պարամետրեր/iCloud/Համագործակցել իմ գտնվելու վայրը. այս պարամետրը թույլ է տալիս ձեզ որոշել, թե ընտանիքի որ անդամը կկարողանա տեսնել ձեր գտնվելու վայրը:

Հավելվածի գաղտնիության կարգավորումներ

iPhone

Որոշ հավելվածներ ցանկանում են մուտք գործել դեպի ձեր կոնտակտները, օրացույցը, լուսանկարները կամ տեսախցիկը: Կարգավորումներ/գաղտնիություն բաժնում դուք կարող եք թույլատրել կամ սահմանափակել հավելվածներին մուտք գործել այս տեսակի տեղեկատվություն: Այստեղ թվարկված են բոլոր հավելվածները, որոնք երբևէ խնդրել են հասանելիություն ձեր հեռախոսի տեղեկատվությանը, և դուք կարող եք վերահսկել, թե յուրաքանչյուր հավելված ինչ տեսակի տեղեկատվության հասանելիություն ունի:

Android

ChatGPT сказал:

Հավելվածը ներբեռնելու ժամանակ ձեզանից կխնդրվի թույլ տալ հասանելիություն ձեր հեռախոսում պահված որոշ տվյալների (օրինակ՝ կոնտակտներ, օրացույց, լուսանկարներ):

Android OS-ի նոր տարբերակներում այս թույլտվությունները կարող եք կառավարել հետևյալ բաժնում՝

Կարգավորումներ > Հավելվածներ > Հավելվածի թույլտվություններ:

Հին տարբերակների դեպքում օգտագործեք **Հավելվածի կառավարիչը (App Manager):**

Գնահատեք՝ արդյոք հավելվածի տվյալ ֆունկցիան իսկապես պահանջում է հասանելիություն ձեր տվյալներին, թե՞ ոչ:

Սմարթֆոնը գտնելու ֆունկցիա

Գտի՛ր իմ iPhone-ը

Ձեր սմարթֆոնը կորցնելու կամ գողության դեպքում օգտվեք **գտնելու ֆունկցիայից**, որը թույլ է տալիս՝

- հայտնաբերել սարքի գտնվելու վայրը քարտեզի վրա,
- հեռակա կարգով զանգահարել, կողպել կամ ջնջել սարքի տվյալները՝ ձեր տվյալների անվտանգությունն ապահովելու համար:

Ցանկանու՞մ եք նաև թարգմանություն կամ բացատրություն iPhone-ի Find My iPhone-ի կամ Android-ի Find My Device-ի համար:

Անձնավորությունը կարող է գտնել իր սարքը՝ մուտք գործելով iCloud, եթե իր սարքի կարգավորումներում միացված է Find My iPhone-ը: Find My iPhone-ը նախատեսված է կորած կամ գողացված սարքը հայտնաբերելու համար: Օգտատերերը, ովքեր մտահոգված են իրենց գտնվելու վայրի գաղտնիությամբ, կարող են անջատել Find My iPhone-ը՝ անցնելով Settings/iCloud:

Android

Սարքը հնարավոր է գտնել՝ մուտք գործելով պարամետրեր, եթե սարքի պարամետրերում (Անվտանգություն և գտնվելու վայր) միացված է «Գտնել իմ սարքը» (Find My Device) գործառույթը:

Սմարթֆոնի գաղտնաբառեր

Ձեր սմարթֆոնի մոդելից կախված՝ **ընդհանուր պարամետրերի ներքո** դուք կտեսնեք **Face ID, Touch ID** և **գաղտնաբառի (կոդի)** տարբերակները: Հենց այդ բաժնում կարող եք թարմացնել կամ փոփոխել Face ID-ը, Touch ID-ը և գաղտնաբառը:

Ձեր սարքի անվտանգությունն ապահովելու համար **միշտ օգտագործեք գաղտնի կոդ**, որպեսզի ուրիշները չկարողանան մուտք գործել ձեր սարք՝ առանց թույլտվության:

iPhone 5s-ը կամ ավելի նոր սարքերը՝ iPad Pro-ն, iPad Air 2-ը և iPad Mini 3-ը, ունեն Touch ID, որն օգտագործում է ձեր մատնահետքը սարք մուտք գործելու համար: iPhone X-ը կամ ավելի նոր մոդելներն ունեն Face ID գործառույթ, որն օգտագործում է մաթեմատիկական մոդել՝ ձեր դեմքը սկանավորելու համար, որպեսզի դուք մուտք ունենաք սարք: Face ID-ից և Touch ID-ից բացի, կարող եք սահմանել ձեզ հարմար գաղտնաբառ (անհատական կոդ). 4-6 նիշանոց թվային կոդ, հարմարեցված թվային կոդ (ավելի քան 4 նիշ) կամ այբբենական-թվային կոդ (թվերի և տառերի համակցություն): Որքան բարդ լինի գաղտնաբառը, այնքան դժվար կլինի ուրիշներին այն գուշակել:

Ձեռնարկները պարասել է Գյուլիստանույց ան գաղտնի անոցից՝ «Անդի Թրաք»-ի «Անվանց անցանց, անվանելույց ան իբանում և կանանց հզորացում լալյիլն անանույց ու.ու.ու» ծրարի սջանույց ամբ:

Ձեռնարկները պատրաստել է Գյուղատնտեսության զարգացման ասոցիացիան՝ «Մերսի Քորպս»-ի «Անվտանգ առցանց. անվտանգության խթանում և կանանց հզորացում թվային տնտեսությունում» ծրագրի աջակցությամբ: